

Overdenking bij Markus 5: 22-43.

Geliefde mensen van God,

zouden ze elkaar gekend hebben?

Dat meisje van twaalf uit de welgestelde kringen van Kafarnaum,
haar vader zat immers in het bestuur van de synagoge, hoorde bij de religieuze
elite....

en die naamloze vrouw,

die door haar bloedvloeïingen, waar zij al twaalf jaar aan leed,
als onrein beschouwd werd en daardoor buiten de gemeenschap terecht gekomen
was...

die al twaalf jaar in quarantaine was, zeg maar....

om nog maar even een term uit ons recente verleden te gebruiken...

Zouden ze elkaar gekend hebben in dat dorpje dat toch ook wel niet zo heel erg
groot geweest zal zijn ?

Kefar Nahum...dorp van Nahum en wie Nahum was, weet inmiddels niemand
meer.....

...gelegen aan de oever van het meer van Genesaret,

voorzien van een douanekantoor en een detachement soldaten,

Lukas vertelt immers van een centurio, een legeroverste zeg maar, die in
Kafarnaum woonde.....

Een kind van twaalf met een heel leven voor zich en een vrouw die al twaalf jaar
aan een aandoening lijdt die al het leven uit haar weg lijkt te trekken en een
sociaal leven voor haar onmogelijk maakt.

Het verhaal van Markus 5 brengt ze in ieder geval wèl samen...

Jezus is nog nauwelijks gekomen, tenminste dat denk ik dan, van de ontmoeting
met de bezeten man op die begraafplaats als nu één van de leiders van de
synagoge op hem af komt.....

zijn dochter van 12 is ziek, net in die periode dat een mens op eigen benen gaat
staan,

twaalf jaar was daar in die tijd een huwbare leeftijd, het begin van
volwassenheid,

een startpunt om je eigen leven te gaan leiden, maar nu..... net nu.....

lijkt het al te gaan eindigen voordat het goed en wel begonnen is.

Ach.....het zal waarachtig ook niet toevallig zijn dat dit net nu gebeurt en als ik zou moeten proberen om dit te duiden dan gaan mijn gedachten toch uit naar of een heel angstig kind, te bang om haar vleugels uit te slaan of naar ouders die misschien overbezorgd zijn, die misschien al te beschermend zijn, ouders die uit angst en behoedzaamheid een soort van stolp over hun kind geplaatst hebben, een verstikkende stolp, waardoor hun dochter niet aan haar eigen leven toe kon komen.
Of.. misschien was het van alle twee wat... maar hoe het ook zij... het meisje kwam niet aan haar leven toe...

Maar dat is in de bijbelse verhalen nu juist wel de bedoeling.... de God die in de bijbel ter sprake komt is dan ook nooit de god van een onveranderlijk lot... maar altijd de God die mensen wegroept uit waar ze niet thuis horen.... Weg uit de slavernij, uit de ballingschap, uit de vervreemding... en u begrijpt wel dat dit niet alleen aangelegenheden van vroeger zijn, waar we bij stil kunnen staan..... het speelt nog steeds ...als we niet uitkijken.....ook in ons eigen leven... in veel verschillende vormen.... want ...wat wij 'geloven'..... noemen dat heeft ook te maken met innerlijk in beweging komen, met wegtrekken uit de zogenaamde cliché's , de zogenaamde vanzelfsprekendheden die ons worden opgedrongen of die we ons zelf aanpraten... we zijn bedoeld om vrij te zijn , niet voor niks klonk het aan het begin van de Tien Woorden: 'Ik ben de God die u bevrijd heeft', laat u niet nog een keer een slavenjuk opleggen....vereer geen andere goden.....

Als Markus zijn verhaal schrijft, we gaan weer even terug naar het meisje en die vrouw, als Markus zijn verhaal schrijft, is het waarschijnlijk na 70, na het jaar zeventig.... dan is inmiddels, denk ik, in de beleving van veel mensen God ver weg, want in het jaar 70 was Jeruzalem verwoest,.... was de tempel verwoest, en was, denk ik, bij velen de grond onder hun vertrouwen, hun geloof, ook verdwenen.

Wat er allemaal gebeurd was, viel ook zó niet te rijmen met de woorden van Paulus, die 'wij blijven leven tot de komst van de Heer',....opgeschreven had rondom het jaar 50 in zijn brief aan de Tessalonicenzen.....

Maar er was al wèl weer een generatie voorbijgegaan en Jezus was niet teruggekomen en Gods oordeel was niet over de wereld gegaan.....nee....integendeel: ik zei het al...

Jeruzalem was ingenomen, de tempel was verwoest...en voor veel bijbelvaste joodse mensen was dat voldoende reden om Paulus en dus ook Jezus af te schrijven als dwaallichten.....

'ze lachten hem uit..' schrijft Markus.

En daarom doet Marcus, denk ik, zo vreselijk zijn best om Jezus wel als een ware profeet voor het voetlicht te brengen zodat ze hem niet meer niet als een dwaallicht maar als het Licht der wereld kunnen gaan zien.

En, nu dit gezegd is, gaan we weer terug naar Jairus en zijn dochter, want die overste van de synagoge zal misschien wel sabbat na sabbat de naam van God genoemd en geroemd hebben maar nu het er op aankomt, nu levend na het jaar 70, lijkt het wel alsof hij symbool staat voor velen van zijn tijds-en landgenoten en alleen maar in de macht van de dood kan geloven.

Het waagstuk van de liefde gaat hij niet meer aan, het waagstuk van het leven gaat hij niet meer aan,
hij verzandt in een pakket voorzorgsmaatregelen, dwang en verstikkende beperkingen....

Een leven, een godsdienst, doordrenkt met teleurstellingen, heeft soms dat effect,
de pool van het verlangen is verloren gegaan en wat overgebleven is, is de pool van de angst.

Misschien niet helemaal vergelijkbaar maar de kinderen van predikanten leefden vroeger ook in een glazen huis,
Freek de Jonge en lotgenoten hebben daar geloof ik nog wel eens een programma omheen gemaakt,
over hoe ze een visitekaartje dienden te zijn, de trots, het uithangbord, een soort levende reclame over hoe goed het wel niet kan gaan met een mensenkind als die in het goede geloof wordt opgevoed,
het voorbeeld moesten ze zijn....
waar andere kinderen kattenkwaad uit konden halen was dat voor hen niet weggelegd en waarschijnlijk was het dat ook niet voor de dochter van de overste van de synagoge, voor de dochter van Jairus.

Als zij iets schandelijks doet, blameert ze haar vader, blameert ze misschien wel de synagoge, het geloof, God.....

en zo kan het de trots van dit meisje geworden zijn om de trots van haar vader te zijn.

En dat lijkt allemaal leuk en aardig maar dat is het natuurlijk helemaal niet, het is een keten van angst, van schuld....je nooit af kunnen vragen

'wat wil ik?'

Nee...altijd die ene vraag:

' wat wil een ander dat ik doe,

waar doe ik een ander, waar doe ik mijn vader, een plezier mee?'

Nooit geleerd om bij zichzelf te rade te gaan, maar altijd alleen maar geprobeerd de wensen van een ander te peilen.....

Hoe word je zo in vredesnaam zelfstandig?

Hoe weet je wat je zelf wil als je je alleen maar richt op wat een ander van je wil?

'meisje, ik zeg je: sta op...'

Waag je op de weg , die alleen jij kunt gaan,

waag je op jouw weg,

sta op en bepaal zelf de richting van je leven..'

Met het invoeren van de hulp van Jezus roept Jairus , ongewild waarschijnlijk, ook tegelijk de zelfstandigheid en de vrijheid in voor zijn dochter.....

Maar onderweg naar dat meisje is daar die gebeurtenis met die vrouw.

Die vrouw die al twaalf jaar lang vloeiende, twaalf jaren lang onrein was, want om vrouw- onvriendelijke redenen heeft mannenbloed altijd iets heldhaftigs gehad maar maakt vrouwenbloed onrein.....

onreinen dus mocht ze niemand aanraken en mocht ze door niemand

aangeraakt worden.....mocht ze dus eigenlijk niet leven.

We weten inmiddels uit eigen ervaringen hoe naar en verdrietig het is om altijd afstand te moeten houden,

En, in het geval van die vrouw, steeds maar weer te moeten waarschuwen:

'kom niet te dichtbij me...ik ben onrein....'

Wat doet dat met een mens?

Nooit een hand op je schouder, nooit een arm om je heen, nooit een schouder om op uit te huilen.....

En dan hoort ze van Jezus, zijn roem was hem vooruitgegaan en ze waagt het erop,

zij , die iedereen moest mijden, waagt zich in de menigte,
zij die niemand aan mocht raken, raakt Jezus aan...
met de moed der wanhoop, met angst en verlangen in één gebaar....
want wie zou dat opmerken?
Niemand toch?
Het was er druk.....

Maar Jezus merkt het op, hij heeft oog voor die ene mens,
hij spreekt de vrouw aan, niet om haar terecht te wijzen, niet om verwijten te
maken maar om haar uit haar verdomhoekje te halen...
weg uit het hoekje van de angst en de schaamte...
en waar eerst iedereen haar meed wordt zij nu in de schijnwerper gezet, alle
ogen zijn nu gericht op haar....
ze mag er zijn..... met haar hele verhaal..... met haar hele leven..... ze mag er zijn.

In al die , soms toch wel ietwat wonderlijke genezingsverhalen,
verhalen trouwens die ook in beeld willen brengen aan wat in ons eigen leven aan
de orde kan zijn....
in al de genezingsverhalen valt het op dat Jezus vaak, figuurlijk gesproken, de
vinger op de zere plek legt.
Hij wijst als het ware aan waardoor een mens niet volledig tot leven komt, het
meisje omdat ze niet op eigen benen durft te gaan staan of kan gaan staan,
de vrouw omdat zij , denk ik dan zo, bepaald bleef door de kwetsuren waar ze
niet mee te koop liep, gewond naar lichaam en ziel, wonden die maar niet helen,
die maar niet dicht gaan, die blijven bloeden.....

'uw geloof heeft u gered' zegt hij tegen haar,
opvallend genoeg maakt hij de vrouw niet afhankelijk van hem, het is háár geloof
dat haar redt maar als je dat zo leest, vraag je je toch ook af wat voor geloof
dat dan was.
Die stiekeme daad van wanhoop, die schichtige aanraking,
dat laatste dat nog overbleef om te doen nu geen enkele arts haar nog hoop kon
geven?
Bij haar geen handoplegging en eigenlijk had misschien die aanraking ook niet
gehoeven.....'uw geloof heeft u gered'.
'Uw vertrouwen in mij' heeft u gered,
'uw verlangen naar echt leven, uw hoop om van de angst bevrijd te worden, hoe
klein en miniem ook' het heeft u gered.
Uw verlangen naar de liefde van God, bij wie je je nooit hoeft te schamen, en
zeker niet voor je wonden....

Het geloof in een God die van je houdt, die je rein verklaart... hoe bang je ook bent, hoe aarzelend en twijfelend ook... het heeft je gered.

Misschien zouden we in de kerk wat minder naar de leer van Jezus maar meer naar zijn leven moeten kijken.

Daarin onderwezen worden, dat op de één of andere manier inoefenen..., om dat vertrouwen, die innerlijke kracht over te nemen, dat leven in het vertrouwen op God die mensen wegroept uit alles dat niet bij ons past.....

Moeilijk? Ja!

Moeilijk om te begrijpen? Ja ook!

Moeilijk om je er aan toe te vertrouwen? Ja!

Maar.....handel dan naar wat je wel begrijpt.....

raak het even aan, misschien heel sneaky, heel onopvallend, maar het is genoeg: uw geloof heeft u gered, uw geloof zal ervoor zorgen dat u in vertrouwen uw leven kunt leven,

uw geloof zal ervoor zorgen dat u liefde kunt geven en vrijheid zodat ook een ander in het licht van God gezien kan worden en daarin kan leven.

Zodat wij op onze eigen benen kunnen staan en ons niet meer uitsluitend laten bepalen door een ander, zodat wij onszelf mogen zijn in een relatie tot anderen die ons omarmen en ons bevestigen in ons bestaan.

Mens-zijn is ook altijd mens-woorden,

Mens zijn is weggeroepen worden uit wat afbreuk doet aan wie je werkelijk bent...

en Marcus nodigt ons van harte uit om in die beweging mee te gaan.....

daarin te geloven en onze weg te gaan....

Amen.